

Raport privind utilizarea veniturilor din alocarea capacităților de interconexiune în perioada 1 ianuarie 2021 - 31 decembrie 2021

În conformitate cu prevederile art. 19 alin. (2) și (3) al *Regulamentului UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului* din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică (*Regulament*), veniturile rezultate din alocarea capacităților de interconexiune se utilizează de operatorul de transport și de sistem în următoarele scopuri:

- a) garantarea disponibilității reale a capacității alocate, inclusiv compensarea pentru fermitate;
- b) menținerea sau creșterea capacităților interzonale prin optimizarea utilizării capacităților de interconexiune existente prin măsuri coordonate de remediere, dacă este cazul, sau acoperirea costurilor generate de investițiile în rețea relevante pentru reducerea congestiunii capacităților de interconexiune;
- c) în cazul în care obiectivele legate de prioritățile stabilite la literele a) și b) au fost îndeplinite în mod adecvat, aceste venituri pot fi utilizate ca venituri care trebuie luate în considerare de autoritățile de reglementare atunci când aprobă metodologia de calculare a tarifelor de rețea sau când stabilesc tarifele de rețea, sau în ambele cazuri.

Veniturile reziduale sunt plasate într-un cont intern separat al operatorului de transport și de sistem până în momentul în care pot fi cheltuite în scopurile prevăzute la literele a) și b).

Operatorul de transport și de sistem din România, CNTEE Transelectrica S.A., este responsabil pentru managementul veniturilor din congestii, rezultate din alocarea de capacitate de interconexiune între România și Serbia, Ungaria, Bulgaria, Ucraina și Moldova.

În fiecare an, CNTEE Transelectrica S.A. transmite ANRE monitorizarea utilizării veniturilor obținute din alocarea capacităților de interconexiune pe granițe. Veniturile menționate, realizate în perioada 1 ianuarie 2021 - 31 decembrie 2021 se prezintă defalcat pe luni și pe granițe, în tabelul nr. 1.

Analiza sumelor încasate indică faptul că cca. 49,1 % din venituri provin din alocarea capacității pentru export și cca. 50,9 % pentru import. Repartiția pe graniță indică faptul că 54,4 % din venituri provin din capacitatea alocată între România și Ungaria, 27,8 % din alocarea capacității între România și Bulgaria, 14,09 % din alocarea capacității între România și Serbia și 3,7 % din venituri provin din alocarea capacității între România și Ucraina.

La finalul anului 2020, la dispoziția CNTEE Transelectrica S.A. a rămas suma de 117.387.127 lei (23.854.324 euro la un curs mediu anual de 4,921 lei/euro), depusă în contul dedicat.

În perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2021 – 31 decembrie 2021, CNTEE Transelectrica S.A. a înregistrat venituri din congestii în valoare totală de 64.727.434 lei, ceea ce reprezintă suma de 13.153.309 euro. Din aceasta sumă, 53.204.756 lei (10.811.777 Euro) reprezintă venituri obținute pe granițe cu state membre ale Uniunii Europene.

CNTEE Transelectrica S.A. a comunicat ANRE faptul că, în conformitate cu prevederile legislației naționale aplicabile, aceste sume se regăsesc în cadrul rezultatului brut anual obținut de companie și acesta va fi repartizat pe destinații, în conformitate cu prevederile *Ordonanței Guvernului nr. 64/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome*, cu modificările și completările

ulterioare. Astfel, după aplicarea rezervei legale de 5 % și a impozitului pe profit de 16 %, suma rămasă și depusă în perioada 1 ianuarie 2021 – 31 decembrie 2021 în contul special destinat a fost de 49.899.599 lei (10.140.134 euro).

În perioada 1 ianuarie 2021 - 31 decembrie 2021 a fost utilizată suma de 106.848.715 lei (21.712.805 euro) pentru menținerea sau creșterea capacităților de interconexiune existente, în conformitate cu prevederile art. 19 alin (2), litera b) din *Regulament*.

Această sumă a fost utilizată pentru proiecte prevăzute în Planul național de dezvoltare pe perioada 2020-2029, încadrate în categoria de proiecte “F - Creșterea capacității de interconexiune” și se regăsește detaliată pe proiecte în tabelul nr. 2, coloana corespunzătoare anului 2021.

Încadrarea acestor proiecte în categoria obiectivelor prioritare prevăzute în cadrul art. 19 alin. (2) din Regulamentul (UE) 943/2019 este următoarea:

➤ Pozițiile 2-4 din cadrul tabelului nr. 2 sunt proiecte parte a grupului de proiecte Mid Continental East Corridor, incluse în cadrul planului european TYNDP (cod de proiect 144); proiectele sunt incluse în lista de proiecte de interes comun aprobată prin *Regulamentul Delegat (UE) 2020/389 al Comisiei din 31.10.2019 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 347/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește lista proiectelor de interes comun a Uniunii* (cod de proiect 3.22); sunt proiecte din categoria “Creșterea capacității de interconexiune” (cu codurile F.1-F.3) din cadrul Planului Național de Dezvoltare pe perioada 2020-2029.

Aceste proiecte contribuie la următoarele obiective prioritare europene:

- creșterea capacității de transfer pe coridorul Est-Vest în Sud-Estul și Centrul Europei (RO->SB: 844MW, RO->HU: 335MW, SB->RO: 600MW, HU->RO: 617MW). Creșterea capacității de transfer transfrontalieră permite țărilor europene să schimbe mai multă energie, cu implicații în reducerea diferențelor de preț între țările UE;
- atingerea țintei de interconectare pentru 2030 de 15%;
- eliminarea congestiilor și integrarea RES în rețeaua europeană. Creșterea capacității de transfer pe culoarul Est-Vest al Europei de Sud-Est și Centrale va duce la suportarea unei integrări la scară largă a tehnologiilor RES în zona de Sud-Vest a României și Nord-Estul Serbiei.

➤ Pozițiile 5-9 din cadrul tabelului nr. 2 sunt proiecte din cadrul grupului de proiecte Black Sea Corridor, incluse în cadrul planului european TYNDP (codul de proiect 138), sunt incluse în lista de proiecte de interes comun aprobată prin *Regulamentul Delegat (UE) 2020/389 al Comisiei din 31.10.2019 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 347/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește lista proiectelor de interes comun a Uniunii* (cod de proiect 3.8); sunt proiecte din categoria “Creșterea capacității de interconexiune” (cu codurile F.4-F.8) din cadrul Planului Național de Dezvoltare pe perioada 2020-2029.

Aceste proiecte contribuie la următoarele obiective prioritare europene:

- creșterea capacității de transfer pe direcția Nord-Sud pe granița dintre România și Bulgaria, cu implicații în reducerea diferențelor de preț între țările UE (RO->BG: 600MW; BG->RO: 600MW);
- atingerea țintei de interconectare pentru 2030 de 15%;
- eliminare congestii și integrarea RES în rețeaua europeană. Creșterea capacității de transfer pe direcția predominantă Nord-Sud la granița dintre România și Bulgaria va duce la suportarea unei integrări la scară largă a tehnologiilor RES în zona coastei Mării Negre, în ambele țări și în special România.

➤ Poziția 12 din cadrul tabelului nr. 2 este reprezentată de un proiect din categoria “Creșterea capacității de interconexiune” (cod F.11) din cadrul Planului Național de Dezvoltare pe perioada 2020-2029, care contribuie la creșterea capacității de transfer pe granița România – Ungaria. Creșterea de capacitate pe granițe estimată prin implementarea acestui proiect este: România->Ungaria: 200MW; Ungaria->România: 300MW.

La stabilirea tarifului pentru serviciul de transport aprobat pentru perioada 1 ianuarie – 31 decembrie 2021, cu intrare în vigoare la 1 ianuarie 2021, în calculul venitului reglementat au fost luate în considerare corecțiile aferente perioadei tarifare 1 iulie 2019 – 31 decembrie 2019. Astfel, în calculul venitului reglementat pe baza căruia s-au stabilit tarifele aplicabile în anul 2021 au fost utilizate venituri din congestii în valoare de 2.196.608 lei (446.374 euro), aferente corecției de închidere a perioadei tarifare tranzitorii 1 iulie 2019 – 31 decembrie 2019. Precizăm că această sumă a fost redusă din componenta de venituri din alocarea capacităților de interconexiune obținute pe granițe cu state non-UE.

La finalul anului 2021, la dispoziția CNTEE Transelectrica S.A. a rămas suma de 64.619.881 lei (13.153.309 euro), depusă în contul dedicat, defalcată conform tabelului de mai jos:

1 ianuarie 2021 – 31 decembrie 2021		lei	euro
Sold Venituri din alocarea capacitatii de interconexiun e pe granite cu state UE	Venituri din alocarea capacității de interconexiune (cont 704.05), din care:	53.204.756	10.811.777
	- Venituri utilizate în calculul tarifului de transport	-	-
	- Venituri care urmează să se repartizeze	53.204.756	10.811.777
	- Rezerva legală 5%	2.660.238	540.589
	- Impozit 16%	8.087.123	1.643.390
	- Venituri virate în cont distinct	42.457.395	8.627.798
	Sold inițial	136.266.661	27.690.848
	Venituri virate în cont distinct	42.457.395	8.627.798
	Plăți efectuate	106.848.715	21.712.805
	Sold final = Sold inițial + Venituri virate – Plăți efectuate	71.875.341	14.605.840
Sold Venituri din alocarea capacitatii de interconexiun e pe granite cu state non-UE	Venituri din alocarea capacității de interconexiune (cont 704.05), din care:	11.522.678	2.341.532
	- Venituri utilizate în calculul tarifului de transport	2.196.608	446.374
	- Venituri care urmează să se repartizeze	9.326.070	1.895.157
	- Rezerva legală 5%	466.303	94.758
	- Impozit 16%	1.417.563	288.064
	- Venituri virate în cont distinct	7.442.204	1.512.336
	Sold inițial	-18.879.534	-3.836.524
	Venituri virate în cont distinct	7.442.204	1.512.336
	Plăți efectuate	-4.181.871	-849.801
Sold final = Sold inițial + Venituri virate – Plăți efectuate	-7.255.459	-1.474.387	
Total Sold	64.619.881	13.153.309	

Veniturile totale virate în contul distinct în perioada 1 ianuarie 2013 - 31 decembrie 2021, după aplicarea impozitului pe profit și a rezervei legale, sunt 463.969.919 lei. Din veniturile totale virate în contul distinct, în perioada 1 ianuarie 2013 - 31 decembrie 2021 a fost utilizată suma totală de 399.350.038 lei, din care 299.549.870 lei pentru finanțarea investițiilor dedicate diminuării congestiilor pe granițele cu statele UE, respectiv 99.800.168 lei pentru diminuarea congestiilor pe granițele cu statele non-UE, conform detalierei pe ani și proiecte prezentate în cadrul tabelului nr. 2.

Tabel nr. 1 –Venituri brute obținute din alocarea capacităților de interconexiune pe granițe (lei)

	Januarie	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Iunie	Iulie	August	Septembrie	Octombrie	Noiembrie	Decembrie	Total 2021
Romania - Serbia	254.156	230.270	242.856	233.212	202.104	339.832	262.230	244.862	227.926	400.338	769.607	1.318.076	4.725.467
Serbia - Romania	567.323	437.378	403.024	398.234	339.772	292.340	321.463	333.554	250.503	307.723	322.087	424.460	4.397.861
Romania - Bulgaria	516.346	335.414	370.391	292.389	364.132	343.943	396.277	351.815	515.598	326.838	953.777	523.480	5.290.399
Bulgaria - Romania	291.129	287.391	344.698	444.182	344.005	370.495	246.702	754.277	1.147.347	1.483.641	3.268.074	3.692.761	12.674.700
Romania - Ungaria	812.977	1.441.889	1,027.045	593.221	1.076.589	1.304.485	1.499.206	599.444	1.338.715	1.207.941	3.715.124	7.048.980	21.665.617
Ungaria - Romania	993.511	753.649	737.378	958.155	962.426	725.276	958.533	1.082.266	905.596	1.616.314	2.077.000	1.803.934	13.574.040
Romania - Ucraina	18.128	3.275	25.353	17.942	17.255	21.277	14.181	0	0	0	0	0	117.411
Ucraina - Romania	170.402	85.129	39.812	107.470	81.258	570.956	177.967	192.898	230.389	213.649	342.060	69.949	2.281.939
Romania - Moldova	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0
Moldova - Romania	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0
TOTAL	3.623.972	3.574.395	3.190.558	3.044.804	3.387.541	3.968.604	3.876.560	3.559.116	4.616.074	5.556.443	11.447.729	14.881.638	64.727.434

Tabel nr. 2 – Venituri utilizate în perioada 1 ianuarie 2013 - 31 decembrie 2021

Nr. Crt.	Denumire proiect	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2013-2021
1 ⁽¹⁾⁽²⁾	LEA 400 kV de interconexiune Reșița (România) - Pancevo (Serbia)	356.936	4.018.228	34.716.516	21.361.325	26.138.958	13.185.905	30.850	0	-4.201.871	95.606.848
2	Trecerea la tensiunea de 400 kV a axului Porțile de Fier - Reșița - Timișoara - Săcălaz - Arad: - Etapa I: LEA 400kV s.c. Porțile de Fier - (Anina) - Reșița + extinderea stației Porțile de Fier + Stația Reșița	2.278.157	6.881.316	63.605.771	-25.646.091	9.995.497	-15.253.698	35.532.572	14.415.211	22.566.792	114.375.528
3	Trecerea la tensiunea de 400 kV a axului Porțile de Fier - Reșița - Timișoara - Săcălaz - Arad: - Etapa II: LEA 400 KV d.c. Reșița -Timișoara - Săcălaz + stația 400kV Timișoara+ stația 110 kV Timișoara	0	0	0	0	0	0	3.879.031	3.208.491	1.257.555	8.345.077
4	Trecerea la tensiunea de 400 kV a axului Portile de Fier - Resita - Timisoara - Sacalaz - Arad:- Et. III: LEA 400 KV d.c.Timisoara - Sacalaz - Arad + statia 400/110 kv Sacalaz + extindere statia 400 Arad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	LEA 400 KV d.c. (1 c.e) Gutinas- Smardan	3.870	19.921	11.838	55.185	467.054	487.522	105.849	136.502	-221772	1.065.969
6	Extinderea statiei 400 kv Cernavoda, et. II: racordare linii noi	0	0	0	0	0	974	239.441	5.355.393	967.230	6.563.038
7	LEA 400 KV d.c. Cernavoda - Stalpu si racord in statia Gura Ialomitei (linie noua)	2.389	3.282	9.159	5.892	1.020	2.489.984	1.980.909	78.880.472	68.808.581	152.181.688
8	Extinderea statiei 400 kv Gura Ialomitei cu doua celule: LEA 400 KV Cernavoda 3 si LEA 400 KV Stalpu	0	0	0	0	0	0	1.132	-357	10.844.022	10.844.797
9	Statia 400 kv Stalpu(statie noua)+ Modernizare celule 110 kv si medie tensiune	0	89.500	64.000	49.556	56.425	147.408	0	143.424	889.628	1.439.942
10 ⁽¹⁾	LEA 400 kV Gadalin - Suceava, inclusiv interconectarea la SEN	317.094	5.126	4.679	715.704	14.700	359.854	506	1.259	20000	1.438.923
11 ⁽¹⁾	LEA 400 kV Suceava - Balti, pentru porțiunea de proiect de pe teritoriul României	575.207	165.945	940.000	246.374	818.392	8.463	16	0	0	2.754.397
12	LEA 400 kV s.c. Oradea Sud - Nadab - Bekescsaba, etapa finală: tronsonul dintre stâlpii 1-42 (48) ai LEA 400 kV Oradea Sud - Nădab	10.365	175.562	51.749	-138.340	50.628	47.897	218.747	2.580.544	1.736.679	4.733.831
	TOTAL	3.544.019	11.358.880	99.403.712	-3.350.395	37.542.675	1.474.309	41.989.053	104.720.940	102.666.845	399.350.038

(1) Cheltuieli realizate din venituri obtinute din alocarea capacitatilor de interconexiune pe granite cu state non-UE.

(2) Lucrare parte a grupului de proiecte de interes comun PCI 3.22 Mid Continental East Corridor, dedicat creșterii capacității de interconexiune cu Ungaria, situat însă pe granița cu Serbia, stat non-UE